

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 mai 2013

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 16 mars 1968
relative à la police de la circulation routière
en vue de classer comme infraction
du deuxième degré les comportements
en matière d'immatriculation permettant
de se soustraire aux poursuites**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INFRASTRUCTURE, DES COMMUNICATIONS
ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES
PAR
MME **Isabelle EMMERY**

SOMMAIRE

Pages

I. Procédure	3
II. Exposé introductif de l'auteur principal	4
III. Audition.....	4
IV. Discussion.....	6
V. Votes.....	6

Documents précédents:

Doc 53 **1792/ (2011/2012):**

- 001: Proposition de loi de M. Van den Bergh et consorts.
002: Amendement.

Voir aussi:

- 003: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 mei 2013

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
16 maart 1968 betreffende de politie over
het wegverkeer om gedragingen inzake
de inschrijving waardoor men zich aan
vervolgving kan onttrekken in te delen als
overtreding van de tweede graad**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE INFRASTRUCTUUR, HET VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Isabelle EMMERY**

INHOUD

Blz.

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindieners	4
I.I. Hoorzitting	4
IV. Bespreking.....	6
V. Stemmingen	6

Voorgaande documenten:

Doc 53 **1792/ (2011/2012):**

- 001: Wetsvoorstel van de heer Van den Bergh c.s.
002: Amendement.

Zie ook:

- 003: Tekst aangenomen door de commissie.

6038

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**

Président/Voorzitter: Sabien Battheu

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA Minneke De Ridder, Miranda Van Eetvelde, Steven Vandepuut, Bert Wollants
 PS Isabelle Emmery, André Frédéric, Karine Lalieux, Linda Musin
 CD&V Roel Deseyn, Jef Van den Bergh
 MR Valérie De Bue, Luc Gustin
 sp.a David Geerts
 Ecolo-Groen Ronny Balcaen
 Open Vld Sabien Lahaye-Battheu
 VB Tanguy Veys
 cdH Christophe Bastin

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Ingeborg De Meulemeester, Sophie De Wit, Peter Dedecker, Karel Uyttersprot, Ben Weyts
 Philippe Blanchart, Colette Burgeon, Alain Mathot, Patrick Moriau
 Gerald Kindermans, Bercy Slegers, Liesbeth Van der Auwera
 David Clarinval, Olivier Destrebecq, Jacqueline Galant
 Meryame Kitir, Karin Temmerman
 Thérèse Snoy et d'Oppuers, Stefaan Van Hecke
 Herman De Croo, Ine Somers
 Annick Ponthier, Bruno Valkeniers
 Josy Arens, Christian Brotcorne

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
LDD	:	Lijst Dedecker
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie
INDEP-ONAFH	:	Indépendant-Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:	Afkortingen bij de nummering van de publicaties:
DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n ^o de base et du n ^o consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA: Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN: Séance plénière	PLEN: Plenum
COM: Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be	Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de loi lors de ses réunions du 6 mars et 30 avril 2013.

I. — PROCÉDURE

Le 11 décembre 2012, la commission a décidé d'organiser une audition commune concernant plusieurs propositions de loi en matière de roulage. Cette audition commune a eu lieu le 6 mars 2013.

Les propositions de loi concernées sont les suivantes:

— proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les délais de prescription des infractions de roulage, la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968 (DOC 53 0440/001);

— proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne la durée de la déchéance subsidiaire du droit de conduire (DOC 53 1777/001);

— proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en vue de classer comme infraction du deuxième degré les comportements en matière d'immatriculation permettant de se soustraire aux poursuites (DOC 53 1792/001);

— proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière en ce qui concerne l'extension du champ d'application du retrait immédiat du permis de conduire (DOC 53 2053/001 et 002);

— proposition de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en ce qui concerne la durée d'une déchéance du droit de conduire un véhicule à moteur (DOC 53 2245/001).

Ont été entendus dans le cadre de cette audition:

- M. Luc Ausloos, avocat général (Mons);
- M. Paul Kenis, avocat général (Gand);
- M. Luc Brewaeys, juge de police (Vilvorde);
- Mme Kristien Hänsch, juge de police (Bruxelles).

Les propositions de loi ont ensuite été disjointes pour leur examen ultérieur. L'extrait de cette audition concernant la proposition de loi modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 6 maart en 30 april 2013.

I. — PROCEDURE

Op 11 december 2012 heeft de commissie beslist een gemeenschappelijke hoorzitting te houden over verscheidene wetsvoorstellen inzake het wegverkeer. Die gemeenschappelijke hoorzitting heeft plaatsgehad op 6 maart 2013.

De betrokken wetsvoorstellen zijn de volgende:

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wat de termijnen voor verjaring van verkeersmisdrijven betreft (DOC 53 0440/001);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat betreft de termijn bij een vervangend verval van het recht tot sturen (DOC 53 1777/001);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer om gedragingen inzake de inschrijving waardoor men zich aan vervolging kan onttrekken in te delen als overtreding van de tweede graad (DOC 53 1792/001);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wat de uitbreiding van het toepassingsgebied van de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs betreft (DOC 53 2053/001 en 002);

— wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wat betreft de duur van een verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig (DOC 53 2245/001).

Tijdens die hoorzitting werden de volgende personen gehoord:

- de heer Luc Ausloos, advocaat-generaal (Bergen);
- de heer Paul Kenis, advocaat-generaal (Gent);
- de heer Luc Brewaeys, politierechter (Vilvorde);
- mevrouw Kristien Hänsch, politierechter (Brussel).

De wetsvoorstellen werden vervolgens van elkaar afgesplitst en afzonderlijk behandeld. Het uittreksel van die hoorzitting betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over

en vue de classer comme infraction du deuxième degré les comportements en matière d'immatriculation permettant de se soustraire aux poursuites (DOC 53 1792/001) est repris dans ce rapport.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR PRINCIPAL

M. Jef Van den Bergh (CD&V), auteur principal de la proposition de loi, s'en réfère aux développements (DOC 53 1792/001, p. 3-4).

III. — AUDITION

A. Exposés

M. Paul Kenis, avocat général, rappelle que l'article 29 de la loi relative à la police de la circulation routière, tel que modifié par l'article 6 de la loi du 7 février 2003 portant diverses dispositions en matière de sécurité routière, prévoyait que les infractions non catégorisées seraient des infractions du premier degré conformément au § 2 de l'article 29. L'arrêté royal du 22 décembre 2003 désignant les infractions graves par degrés aux règlements généraux pris en exécution de la loi de 1968 catégorisait aussi les infractions relatives à l'immatriculation des véhicules prévue par arrêté royal. Cet arrêté reprenait en effet des dispositions des arrêtés d'exécution de l'arrêté royal du 20 juillet 2001 relatif à l'immatriculation des véhicules et de l'arrêté royal du 8 janvier 1996 portant réglementation de l'immatriculation des plaques commerciales pour véhicules à moteur et remorques. Certaines infractions à ces arrêtés d'exécution, comme par exemple le fait de ne pas renvoyer la plaque d'immatriculation dans les délais légaux, étaient considérées comme des infractions graves du premier degré, ce qui est comparable aux infractions du second degré selon la législation et la réglementation actuelles. D'autres infractions étaient considérées comme des infractions graves du second degré (comparables aux infractions du troisième degré actuelles), comme par exemple le fait de mettre en circulation un véhicule non immatriculé. Le législateur et le gouvernement ont donc déjà voulu classer ce type de comportement comme infraction du deuxième degré ou plus.

L'article 29 de la loi de 1968 a été annulé par la Cour constitutionnelle en raison des pouvoirs trop importants laissés au Roi pour catégoriser. La Cour était d'avis que la loi devait prévoir les critères à prendre en compte pour la catégorisation, ce qui a été rectifié par la suite par la loi du 20 juillet 2005 modifiant les lois coordonnées

het wegverkeer om gedragingen inzake de inschrijving waardoor men zich aan vervolging kan onttrekken in te delen als overtreding van de tweede graad (DOC 53 1792/001) is in dit verslag opgenomen.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE HOOFDINDIENER

De heer Jef Van den Bergh (CD&V), hoofdindienner van het wetsvoorstel, verwijst naar de toelichting (DOC 53 1792/001, blz. 3-4).

III. — HOORZITTING

A. Uiteenzettingen

Advocaat-generaal Paul Kenis wijst erop dat artikel 29 van de Wegverkeerswet, zoals gewijzigd door artikel 6 van de wet van 7 februari 2003 houdende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid bepaalde dat de overtredingen die niet tot een of andere categorie behoren, ingevolge § 2 van artikel 29 als overtredingen van de eerste graad gelden. Ook het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot aanwijzing van de zware overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen in uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer deelde de overtredingen inzake de bij koninklijk besluit bepaalde inschrijving van de voertuigen in categorieën in; dat koninklijk besluit nam immers bepalingen over van de uitvoeringsbesluiten van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen en van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 tot regeling van de inschrijving van de commerciële platen voor motorvoertuigen en aanhangwagens. Sommige overtredingen van die uitvoeringsbesluiten (bijvoorbeeld het niet-terugsturen van de nummerplaat binnen de wettelijke termijn) werden beschouwd als zware overtredingen van de eerste graad, hetgeen volgens de vigerende wetgeving en reglementering vergelijkbaar is met de overtredingen van de tweede graad, andere als zware overtredingen van de tweede graad (vergelijkbaar met de huidige overtredingen van de derde graad); bijvoorbeeld een voertuig in het verkeer brengen dat niet ingeschreven is. De wetgever en de regering hebben dergelijk gedrag dus al willen rangschikken als een overtreding van de tweede graad of meer.

Het Grondwettelijk Hof heeft artikel 29 van de wet van 16 maart 1968 vernietigd omdat aan de Koning een te ruime bevoegdheid werd verleend om te categoriseren. Volgens dat Hof diende de wet te voorzien in criteria in verband met de indeling in categorieën; die wijziging werd naderhand door de wet van 20 juli

du 16 mars 1968 relatives à la police de la circulation routière. On prend en compte le risque que l'infraction mette en danger la sécurité des personnes et cause des dommages physiques voire le décès de la victime.

Par ailleurs, lors de l'élaboration de l'arrêté d'exécution sur la catégorisation, le groupe de travail en charge de la catégorisation a demandé l'avis du responsable de l'immatriculation des véhicules au sein du SPF Mobilité qui voulait en faire des infractions du quatrième degré. Le groupe de travail, le gouvernement et le législateur ont finalement décidé de ne pas catégoriser explicitement ce type d'infraction, elles appartiennent donc à la catégorie résiduaire des infractions du premier degré.

M. Kenis estime donc que ce type de comportement en matière d'immatriculation devrait être classé au minimum comme infraction du deuxième degré, comme le gouvernement en avait déjà l'intention en 2003. La description des critères dans la proposition de loi est, selon lui, suffisante pour répondre au contrôle de légalité de la Cour constitutionnelle, mais elle laisse au Roi la possibilité de déterminer quelles dispositions de l'arrêté royal du 20 juillet 2001 relatif à l'immatriculation des véhicules doivent être considérées comme des infractions du deuxième degré.

Mme Kristien Hänsch, juge de police, considère elle aussi que la proposition de loi est une bonne solution, permettant aussi aux juges de police de prononcer une déchéance du droit de conduire et de tenir compte de la récidive. Il s'agit en fait d'infractions très graves, à l'instar des délits de fuite. La catégorisation en infraction du deuxième degré est donc selon elle une très bonne idée.

M. Luc Brewaeys, juge de police, est entièrement d'accord avec ce point de vue. Il faut soutenir toute mesure visant à sanctionner plus lourdement les personnes qui tentent d'échapper aux poursuites de manière malhonnête.

B. Question d'un membre

M. Jef Van den Bergh (CD&V) demande, concernant la description prévue par la proposition de loi, s'il est nécessaire d'ajouter un article à la proposition indiquant que le Roi doit préciser quelles dispositions de l'arrêté royal du 20 juillet 2001 relatif à l'immatriculation des véhicules répondent à cette description.

2005 tot wijziging van de gecoördineerde wetten van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer aangebracht. Er wordt rekening gehouden met het risico dat de overtreding de veiligheid van personen in gevaar brengt en dat ze lichamelijke schade of zelfs het overlijden van het slachtoffer veroorzaakt.

Voorts heeft de werkgroep die over de indeling in categorieën gaat, bij het uitwerken van het uitvoeringsbesluit terzake het advies gevraagd van de ambtenaar die bij de FOD Mobiliteit leiding geeft aan de dienst die de voertuigen inschrijft, en die er overtredingen van de vierde graad wilde van maken. De werkgroep, de regering en de wetgever hebben uiteindelijk beslist dergelijke overtredingen niet uitdrukkelijk onder te brengen in een categorie waardoor ze behoren tot de restcategorie van overtredingen van de eerste graad.

Volgens de heer Kenis zouden dergelijke inschrijvingen op zijn minst als een overtreding van de tweede graad moeten worden ingedeeld, zoals de regering dat al in 2003 van plan was. De beschrijving van de criteria in het wetsvoorstel is volgens hem toereikend om te voldoen aan de wettigheidstoetsing van het Grondwettelijk Hof, en biedt de Koning de mogelijkheid vast te stellen welke bepalingen van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen als overtredingen van de tweede graad moeten worden beschouwd.

Ook *politierechter Kristien Hänsch* vindt het wetsvoorstel een goede oplossing, omdat het de politierechter de mogelijkheid biedt het verval van het recht tot sturen uit te spreken en rekening te houden met recidive. Het gaat immers om zeer zware overtredingen, net als vluchtmisdrijf. Volgens haar is het dus een uitermate goed idee dergelijke inschrijvingen als overtredingen van de tweede graad in te delen.

Politierechter Luc Brewaeys is het daar volkomen mee eens. Men moet iedere maatregel steunen die erop gericht is mensen die oneerlijk aan vervolging proberen te ontkomen, zwaarder te bestraffen.

B. Vraag van een lid

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) vraagt, in verband met de in het wetsvoorstel vervatte beschrijving, of het nodig is aan het wetsvoorstel een artikel toe te voegen waarin wordt aangegeven dat de Koning moet preciseren welke bepalingen van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen aan die beschrijving beantwoorden.

C. Réponse

M. Paul Kenis, avocat général, précise que la description prévue par la proposition de loi modifiant l'article 29 de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière est assez large. De plus, l'arrêté royal du 20 juillet 2001 relatif à l'immatriculation des véhicules prévoit aussi des infractions qui ne compliquent pas l'identification en soi, mais l'orateur estime qu'il serait plus clair pour les conducteurs de préciser les infractions qui compliquent l'identification et les infractions qui constituent purement des oublis administratifs. Il faudrait éventuellement adapter donc légèrement la proposition pour clarifier cette distinction.

IV. — DISCUSSION

Les articles 1er et 2 ne donnent lieu à aucune observation.

L'amendement n° 1 de M. Jef Van den Bergh (CD&V) et consorts (DOC 53 1792/002) ajoute un article 3 à la proposition de loi qui prévoit que "le Roi définit les comportements en matière d'immatriculation permettant de se soustraire aux poursuites."

M. Jef Van den Bergh (CD&V) précise que cet amendement confie au Roi le soin de dresser une liste précise des comportements en matière d'immatriculation permettant de se soustraire aux poursuites. Il prend également en compte les demandes formulées au cours des auditions ainsi que l'avis du gouvernement flamand, qui souhaite que les comportements en question soient précisés. L'orateur précise par ailleurs que tant la Région flamande que la Région wallonne ont rendu un avis positif sur cette proposition de loi.

V. — VOTES

Les articles 1er et 2 sont adoptés à l'unanimité.

L'amendement n°1, introduisant l'article 3, est adopté à l'unanimité.

L'ensemble de la proposition de loi ainsi modifiée est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

Isabelle EMMERY

La présidente,

Sabien LAHAYE-BATTHEU

C. Antwoord

Advocaat-generaal Paul Kenis geeft aan dat de beschrijving die is opgenomen in het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 29 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, ruim genoeg is. Bovendien voorziet het koninklijk besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen ook in overtredingen die de identificatie op zich niet bemoeilijken; de spreker is echter van oordeel dat het voor de bestuurders duidelijker zou zijn, mocht worden gepreciseerd welke overtredingen de identificatie bemoeilijken en welke louter administratieve vergetelheden zijn. Om dat onderscheid te verduidelijken, zou het wetsvoorstel eventueel lichtjes moeten worden aangepast.

IV. — BESPREKING

Artikelen 1 en 2 roepen geen commentaar op.

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) c.s. dient amendement nr.1 (DOC 53 1792/002) in, dat ertoe strekt aan het wetsvoorstel een artikel 3 toe te voegen, luidende: "De Koning bepaalt de gedragingen inzake de inschrijving waardoor men zich aan vervolging kan onttrekken."

De heer Jef Van den Bergh (CD&V) stipt aan dat dit amendement de Koning opdraagt om een precieze olijsting te maken van de gedragingen inzake de inschrijving waardoor men zich kan onttrekken aan vervolging; daarnaast geeft het ook gevolg aan wat werd gevraagd tijdens de hoorzittingen en aan het advies van de Vlaamse regering, die wil dat nader wordt bepaald over welke gedragingen het gaat. De spreker preciseerd voorts dat over dit wetsvoorstel zowel het Vlaams Gewest als het Waals Gewest een positief advies hebben uitgebracht.

V. — STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2 worden eenparig aangenomen.

Amendement nr. 1, dat ertoe strekt een artikel 3 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

Het gehele aldus gewijzigde wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

Isabelle EMMERY

De voorzitter,

Sabien LAHAYE-BATTHEU